Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/2231

2.10.2026

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2026/2231

z 1. októbra 2026

o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu zdravotníckej jednotky pre Balkán

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([1]) sa zriadil Európsky mierový nástroj (ďalej len „EPF“), prostredníctvom ktorého členské štáty financujú činnosti Únie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky s cieľom zachovávať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. c) zmluvy. Konkrétne, podľa článku 1 ods. 2 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 sa má EPF používať predovšetkým na financovanie opatrení pomoci, ako sú činnosti zamerané na posilnenie kapacít tretích štátov a regionálnych a medzinárodných organizácií týkajúcich sa vojenských a obranných záležitostí.

(2) Zdravotnícka jednotka pre Balkán (ďalej len „BMTF“) sa zriadila ako regionálna iniciatíva spájajúca šesť krajín západného Balkánu, a to Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Čiernu Horu, Severné Macedónsko, Srbsko a Slovinsko, s cieľom zabezpečiť rýchlu a účinnú reakciu pre krajiny alebo regióny postihnuté katastrofou využitím existujúcich vojenských zdravotníckych kapacít zúčastnených krajín. Každý zo zúčastnených krajín preberá úlohu „zastrešujúceho štátu“ na dvojročnom rotačnom základe. Srbsko plní túto úlohu v období od júna 2024 do júna 2026 a v ďalšom období ju prevezme Severné Macedónsko. V druhej polovici roka 2021 sa v rámci BMTF zaviedli nové interné pravidlá, ktoré umožňujú dlhodobejšie nasadenie na podporu misií a operácií, a to aj v rámci misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) mimo západného Balkánu.

(3) Zriadením opatrenia pomoci s cieľom vybaviť zdravotnícke jednotky ozbrojených síl krajín zúčastňujúcich sa na BMTF, ktoré nie sú členmi Únie, potrebným vybavením a materiálom, by Únia posilnila vojenské zdravotnícke spôsobilosti zúčastnených krajín západného Balkánu a nadnárodnú vojenskú zdravotnícku jednotku, ktorá by mohla potenciálne podporovať vojenské operácie EÚ v rámci SBOP alebo vojenské aspekty mierových operácií mimo regiónu a prispievať k dosahovaniu cieľov NATO a Partnerstva za mier v oblasti spôsobilostí.

(4) Opatrením pomoci by sa takisto posilnila schopnosť západného Balkánu reagovať na krízy a zvýšiť odolnosť regiónu, čo by v konečnom dôsledku prispelo k regionálnej stabilite a krajinám v regióne by umožnilo lepšie chrániť svoje obyvateľstvo. Opatrenie pomoci by mohlo prispieť k regionálnej spolupráci a súdržnosti a podporiť dobré susedské vzťahy na západnom Balkáne.

(5) V liste z 30. apríla 2026 adresovanom vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zástupca BMTF požiadal Úniu, aby podporila BMTF obstaraním kľúčového vybavenia na posilnenie kapacity jej zdravotníckych jednotiek.

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) V súlade so závermi Rady o EPF by opatrenie pomoci umožnilo BMTF a zúčastneným krajinám, ktoré nie sú členmi Únie, autonómne reagovať na krízy. Spojením piatich krajín západného Balkánu by opatrenie pomoci prispelo aj k dosahovaniu širších cieľov SZBP a SBOP v regióne, ako je napríklad podpora regionálnej spolupráce a dialógu.

(7) Opatrenia pomoci sa majú vykonávať s ohľadom na zásady a požiadavky stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, a predovšetkým v súlade so spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP ([2]) a v súlade s pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

(8) Rada opätovne potvrdzuje, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodným právom, najmä medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, je odhodlaná chrániť, presadzovať a napĺňať ľudské práva, základné slobody a demokratické zásady a posilňovať právny štát a dobrú správu vecí verejných,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zriadenie, ciele, rozsah pôsobnosti a trvanie

1. Týmto sa zriaďuje opatrenie pomoci v prospech zdravotníckej jednotky pre Balkán (ďalej len „BMTF“) a zúčastnených krajín, ktoré nie sú členmi Únie, a to Albánska, Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Severného Macedónska a Srbska (ďalej len „prijímatelia“), ktoré sa bude financovať v rámci Európskeho mierového nástroja (EPF) (ďalej len „opatrenie pomoci“).

2. Cieľmi opatrenia pomoci sú:

a) posilniť spoluprácu medzi Úniou a krajinami západného Balkánu v oblasti bezpečnosti a obrany, a to aj prehĺbením regionálnej spolupráce;

b) prispieť k posilneniu bezpečnostných a obranných kapacít BMTF a zúčastnených krajín, ktoré nie sú členmi Únie, a tým k celkovej bezpečnosti, odolnosti a stability krajín západného Balkánu, a tým lepšie chrániť civilné obyvateľstvo v krízových a núdzových situáciách.

3. Na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 2 sa z opatrenia pomoci financujú tieto druhy vybavenia, ktoré nie je určené na použitie smrtiacej sily:

a) komunikačné a informačné systémy;

b) vojenské zdravotnícke vozidlá;

c) vybavenie pre poľné nemocnice.

Z opatrenia pomoci sa financujú aj súvisiace dodávky tovaru a služby vrátane školenia o technických aspektoch a údržbe, ak je to potrebné.

4. Trvanie opatrenia pomoci je 42 mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia.

([2]) Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Článok 2

Finančné dojednania

1. Finančná referenčná suma určená na pokrytie výdavkov spojených s opatrením pomoci je 10 000 000 EUR.

2. Všetky výdavky sa spravujú v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a v súlade s pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

Článok 3

Dojednania s prijímateľmi

1. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) uzavrie s každým prijímateľom potrebné dojednania s cieľom zabezpečiť súlad s požiadavkami a podmienkami stanovenými týmto rozhodnutím ako podmienku poskytnutia podpory v rámci opatrenia pomoci.

2. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia, ktorými sa každému prijímateľovi ukladá povinnosť zabezpečiť:

a) aby jednotky BMTF podporované v rámci opatrenia pomoci dodržiavali príslušné medzinárodné právo, najmä medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a medzinárodné humanitárne právo;

b) riadne a efektívne používanie akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci na účely, na ktoré sa poskytli;

c) dostatočnú údržbu materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci tohto opatrenia pomoci, aby sa zabezpečila ich použiteľnosť a prevádzková dostupnosť počas celého ich životného cyklu;

d) aby sa žiadne materiálne prostriedky, ktoré sa poskytli v rámci opatrenia pomoci, nestratili ani nepreviedli na iné osoby alebo subjekty, ako sú osoby alebo subjekty určené v uvedených dojednaniach.

3. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatrenia pomoci v prípade, že sa zistí, že prijímatelia porušujú povinnosti stanovené v odseku 2.

Článok 4

Vykonávanie

1. Za zabezpečenie vykonávania tohto rozhodnutia v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a pravidlami pre plnenie rozpočtu na strane príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF, ako aj v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF je zodpovedný vysoký predstaviteľ.

2. Činnosti uvedené v článku 1 ods. 3 vykonáva organizácia ITF Enhancing Human Security (ITF) a správca opatrení pomoci.

Článok 5

Monitorovanie, kontrola a hodnotenie

1. Dodržiavanie povinností stanovených v článku 3 prijímateľmi monitoruje vysoký predstaviteľ. Uvedené monitorovanie slúži na zabezpečenie informovanosti o kontexte a rizikách porušovania povinností stanovených v článku 3 a prispieva k predchádzaniu takýmto porušeniam vrátane porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva zo strany jednotiek BMTF, ktoré sa podporujú v rámci opatrenia pomoci.

2. Kontrola vybavenia a dodávok po dodaní sa uskutočňuje takto:

a) overenie dodania, pričom osvedčenia EPF o dodaní podpíše zástupca ozbrojených síl koncového používateľa pri prevode vlastníctva;

b) podávanie správ o inventúrach, pričom príjemcovia každoročne podávajú správu o inventúre určených položiek, až pokým Politický a bezpečnostný výbor (ďalej len „PBV“) už takéto podávanie správ nebude považovať za potrebné;

c) kontroly na mieste, v rámci ktorých prijímatelia na požiadanie umožnia vysokému predstaviteľovi a audítorom EPF prístup na vykonávanie kontrol na mieste a auditov EPF.

3. Vysoký predstaviteľ vykoná po ukončení opatrenia pomoci záverečné hodnotenie s cieľom posúdiť, či opatrenie pomoci prispelo k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 1 ods. 2.

Článok 6

Podávanie správ

Vysoký predstaviteľ predkladá počas obdobia vykonávania PBV polročné správy o vykonávaní opatrenia pomoci v súlade s článkom 63 rozhodnutia (SZBP) 2021/509. Správca opatrení pomoci pravidelne informuje výbor nástroja zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnení rozpočtu na strane príjmov a výdavkov v súlade s článkom 38 uvedeného rozhodnutia, a to aj poskytovaním informácií o zapojených dodávateľoch a subdodávateľoch.

Článok 7

Pozastavenie a ukončenie

1. PBV môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení vykonávania opatrenia pomoci v súlade s článkom 64 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.

2. PBV môže Rade odporučiť ukončenie opatrenia pomoci.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Luxemburgu 1. októbra 2026

Za Radu

predseda

J. O'CALLAGHAN